

Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö - TVY ry
Finlands Arbetslösas Samarbetsorganisation - TVY rf
Sörnäisten rantatie 27 C 4, 00500 HELSINKI
p. 044 544 3613 • Y-tunnus 1003909-9
<http://www.tvy.fi/> • etunimi.sukunimi@tvy.fi tai toimisto@tvy.fi

TVY:n lausunto hallituksen esitykseen HE 64/2015

Sisältö:

Esityksessä ehdotetaan muutettavan palkkaturvalakia, merimiesten palkkaturvalakia, työttömyysturvalakia, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia, vuorotteluvapaalakia ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 ja 23 §:n muuttamisesta.

Palkkaturvalakia ja merimiesten palkkaturvalakia muutettaisiin siten, että palkkaturva-asioiden käsittely keskitettäisiin Uudenmaan ELY-keskukseen. Lisäksi työttömyysturva-asiamiehen tehtävä lakkautettaisiin.

TVY kannattaa varauksin esityksessä ehdotettuja muutoksia. Lisäksi TVY ehdottaa uudenlaisen valtakunnallisen työttömyysturva-asiamiehen viran muodostamista.

Perustelut:

Palkkaturvan keskittäminen Uudenmaan ELY-keskukseen

Palkkaturvan tehtävien keskittäminen Uudenmaan ELY-keskukseen tekisi palkkaturva-asiainkäsittelyn yhdenvertaisemmaksi, koska hakemuksia käsittelee yksi viranomaisasiantuntija. Yhdessä ELY-keskuksessa kaikki asiakkaat saisivat saman kohtelun.

Palkkaturva-asioiden käsittelyajat Uudenmaalla ovat olleet kohtuuttoman pitkiä, hallituksen esityksen mukaan 8-10 kuukautta vuonna 2014. TVY korostaa sitä, että uudistuksen pitää lyhentää

käsittelyaikoja. Kohtuullisena käsittelyaikana voidaan pitää maksimissaan 3 kuukautta. Uudistuksen toteutumista pitää seurata erityisesti käsittelyaikojen osalta ja tarvittaessa puuttua epäkohtiin lisäämällä henkilöresursseja palkkaturva-asioiden käsittelyyn.

Tässä yhteydessä TVY muistuttaa, että Uudenmaan KEHA-keskuksella on myös ollut liian vähäiset resurssit tehtäviensä hoitamiseen. Uudenmaan alueen KEHA-keskus-uudistus vuoden 2015 alusta lähtien ei ole toiminut riittävän hyvin. Etenkin Sipoon Työttömät ry on joutunut pysyviin rahoitusvaikeuksiin, koska palkkatukea ei ole saatu maksettua normaalisti tilille. Aikaisemmin palkkatuki maksettiin ilman viivettä. Yhdistys on joutunut odottamaan 3-4 kk palkkatuen maksatuksia tilille.

Työ- ja elinkeinoministeriöstä ohjeistettiin Sipoon Työttömät ry:tä hakemaan palkkaturvaa. Tämä ei olisi pelastanut yhdistyksen työllistämistoimintaa, koska palkkaturva-asioiden käsittely Uudellamaalla on kestänyt 8-10 kuukautta. Yhdistys joutui lomauttamaan työntekijöitä, jolloin tulevien palkkatukityösuhteiden solmiminen evättiin.

Tämä on esimerkki siitä, miten työllistäminen kentällä vaikeutuu, koska viranomaisten toiminnassa on kohtuuttomia odotusaikoja.

Työttömyysturva-asiamiehen lakkauttaminen

Työttömyysturva-asiamiehen lakkauttaminen nykymuodossa näyttää perustellulta, koska työttömyysturva-asiamiesten toiminta on ollut vähäistä. TVY kuitenkin huomauttaa, että TE-toimistojen työttömyysturvan tehtäviä on vähennetty. Samaan aikaan työttömyyskassojen vastuuta on kasvatettu.

Hallituksen esityksestä ilmenee, että vuonna 2014 te-toimisto antoivat yhteensä noin 2,5 miljoonaa työvoimapolitiittista lausuntoa. Lakiesityksen mukaan työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle tuli valitusasioita vireille vuonna 2013 yhteensä 6624 kappaletta. TVY ei tiedä, mistä tämä luku on saatu hallituksen esitykseen. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ilmoittaa omilla

nettisivuillaan, että vuonna 2013 vireille tuli 9380 asiaa. Vuonna 2014 valitusasioita tuli vireille 10997 kappaletta.

Valitusasioiden määrä on niin suuri, että olisi perusteltua järjestää ulkopuolinen viranomainen valvomaan yhdenvertaisuuden toteutumista työttömyysturva-asioissa.

Työttömien oikeusturvan toteutumisen kannalta olisi perusteltua, että ulkopuolinen viranomainen valvoisi hakemusten käsittelyaikoja työttömyyskassoissa. Esimerkiksi toimeentulohakemus pitää ratkaista viikossa. Kunnissa on sosiaaliasiamiehet, jotka neuvovat asiakaslain soveltamiseen liittyvissä asioissa, avustavat muistutuksen teossa ja tiedottavat asiakkaan oikeuksista ja toimivat muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi. Varsinkin pitkäaikaistyöttömät tarvitsisivat vastaavanlaista neuvontaa ja avustamista omien oikeuksiensa toteutumisessa ja työllistymismahdollisuuksiensa kartoittamisessa.

TVY esittää, että työttömyysturva-asiamiehen tehtävien tullessa lakkautetuksi Ely-keskuksissa, lainsäätäjää rakentaa paremman valtakunnallisen työttömyysturva-asioiden valvonta-, neuvonta- ja ohjausviranomaisen. Viranomaisen pitää olla riippumaton te-
toimistoista, Kelasta ja työttömyyskassoista.

Helsingissä, marraskuun 18 päivänä 2015

Jukka Haapakoski
puheenjohtaja